

A HAMBURGI RENDŐRTISZTI FŐISKOLA

Szerző:

FÓRIZS Sándor

Hamburg városa, német nevén Freie und Hansestadt Hamburg (Hamburg Szabad és Hanzaváros) Németország második legkisebb tartománya és második legnagyobb városa Berlin után. A közigazgatási határon belül 1,8 millió lakos él, akikhez az agglomerációból még 750 ezer ingázó kapcsolódik. Mint önálló tartomány, kvázi városállam saját parlamenttel, kormánnyal, rendőrséggel rendelkezik. A kormánytagok hagyományos megnevezése szenátor, így a belügyminiszter a belügyi szenátor. Hozzá tartozik a rendőrség, melynek vezetője a rendőr elnök. Az itteni viszonyok a rendészeti szervek működése, illetve a felkészítés rendszere sok szempontból nagyon érdekesek, tanulságosak. Maga a város száz kilométerre a tengertől Európa harmadik legnagyobb kikötője Rotterdam és Antwerpen után. Hol van már London egykori nagysága? Magyar vonatkozásban is fontos a kikötő, a szállítmányok egy része vasúton jön hozzánk innen. Az első világháború előtt az Amerikába irányuló monarchiabeli magyar kivándorlás egyik legfontosabb kiindulópontja volt Fiume mellett. A kikötői múzeum híven dokumentálja az akkori eseményeket. Meghökkenő számomra, de a lakosság 15%-a külföldi (a német állampolgárságot kapottakkal együtt 26%), a tizennyolc év alattiak között a külföldi származásúak aránya pedig 45%, ami elképesztő. Nyilvánvalóan ez a két szám is rengeteg lehetséges problémát takar.

A város saját rendőrtiszti főiskolával (a Hamburgi Rendőrség Főiskolája) és saját rendőr tiszthelyettes iskolával rendelkezik. Az évente rendőri szolgálatba állítandók létszámát 250 főben határozták meg, a létszám biztosítására aktív toborzó kampányt szerveztek. A tiszthelyettes kiképzés két szakterületen – közbiztonsági, vízi rendészeti –, a főiskolai képzés három szakterületen – közbiztonsági, bűnügyi, vízi rendészeti – történik. A készenléti rendőrségi felkészítés a közbiztonsági területhez kapcsolódik. Rendszeresen vitát vált ki a kérdés, hogy szüksége van-e ilyen kis létszámú tartománynak saját rendőr

főiskolára. Egyesek a Schleswig-Holstein tartományal közös intézmény működtetését javasolják. Természetesen itt sem könnyű ilyen döntést meghozni, feladni egy kialakult rendszert.

Hamburgban minden dolog kapcsolódik valamilyen úton-módon a kikötőhöz. Így nem meglepően ez az a hely, ahol komoly vízi rendőrségi felkészítés is folyik. Az eddig általam megismert rendőr iskolákon, legyen tiszthelyettes-képző vagy tisztképző intézmény, még nem láttam önálló vízi rendőri/rendészeti felkészítést. Mindez mutatja Hamburg és a hatalmas kikötő speciális helyzetét, fontosságát. A feladat nagyságát valójában csak akkor érti meg az ember, ha végigviszik a kikötő irdatlan, hatalmas területén, vagy ha a feje felett megpillant egy tízezeletes konténerszállító hajót. A vízi/kikötői rendőrség feladatrendszere lényegesen szélesebb, mint amire az első pillanatban gondolunk. Ennek megfelelően természetesen a felkészítés tartalmi része is rendkívül gazdag. A jobb megértés érdekében megemlítek néhány munkaterületet:

- Nagyban kiemelkedő a technikai felkészítés. A rendőrségnél általában alkalmazott eszközök mellett a motorcsónak- és kishajó-vezetés természetes dolog. A vízi forgalom szabályozása, ellenőrzése céljából az Elbán is a tengerig kísérik hajókat. A speciális radarok, éjjellátó készülékek használata nélkülözhetetlen. Ugyanez vonatkozik a kommunikációra, a rádióforgalmazásra, mely gyakran angol nyelven történik.
- A konténerek ellenőrzése – együttműködésben a vámőrséggel –, röntgenkészülékek és más műszerek alkalmazása mindennapos feladat. A nagy forgalmú kikötő kábítószert veszélyeztetettsége igen magas, sok az Ázsiából érkező hamisított, hamis árú, lehetőség van az ember- és fegyvercsempészetre.
- A hamburgi kikötő schengeni külső határként, forgalomellenőrző pontként is működik, Németország kevés ilyen jellegű ellenőrzőpontjának az

- egyike. A Szövetségi Köztársaság és a Szenátus közötti egyezmény alapján 1953 óta a vízi rendőrség látja el a határrendészeti feladatokat. Ez a munka még akkor is a városhoz tartozott, amikor Németországban funkcionált a Szövetségi Határvédelem. Így a WSP 033 jelzésű rendőr-felügyelőség ellenőrzi a sétahajókat, sporthajókat, teherszállító hajókat, végrehajtja a határátlépéshez szükséges ellenőrzéseket, szükség esetén vízumot adnak ki. Ha csak schengeni országot érint a hajó, nincs határátléptetés, de a személyzet tagjai között lehetnek külföldi vízumkötelezett dolgozók. A nemzetközi hajóforgalomban kiemelkedő számú ázsiai származású alkalmazott tevékenykedik matróztól a pincérig.
- Jelentősek a rendőrség környezetvédelmi feladatai. Ahol ezrével fordulnak meg a nagy szállítmányok, köztük vegyi anyagok, hulladék, nyersolaj, üzemanyag, óhatatlanul fennáll a véletlen baleset, de még a szándékos szennyezés lehetősége is. Egy időben szokás volt menet közben titokban leengedni az Elba vízébe a felesleges anyagokat. Fontos a hajók kísérése, a speciális műszerekkel történő vízi és légi figyelés.
  - Kiemelkedő terület a kikötő, a raktárövezet belső rendjének fenntartása. Ez a tevékenység a forgalomszabályzástól a bűnügyi és közbiztonsági ellenőrzésig mindent felölel. Az egész övezet területére veszély elhárítási tervek készülnek, a rendőrség általános irányelveket ad ki a balesetek és katasztrófák megelőzése céljából. A kockázatelemzés módszerével, helyzetértékeléssel támogatják a civil cégeket, tanácsadást végeznek számukra, gyakorlatokat vezetnek le. Képviseletük magukat a „Kikötői Biztonsági Bizottságban” és a „Szövetségi-Tartomány Biztonsági Bizottságban”. Természetesen a kikötőnek vannak olyan objektumai, melyek terrorfenyegetettségük kiemelt szintű. Meghatározott biztonsági területekre csak külön engedéllyel lehet belépni. Ehhez kapcsolódóan fontos az itt dolgozók nemzetbiztonsági ellenőrzése.
  - Meghatározó jelentőségű a külön működő Kikötői Hatósággal történő együttműködés. Sok fajta speciális továbbképzéssel igyekeznek felkészíteni a munkatársakat, közös képzéseket szerveznek az együttműködéssel.
- Mindezek eredményes ellátása céljából négy vízi rendőrségi felügyelőség tevékenykedik.
- A hamburgi rendőrség a belügyi szenátornak is nevezett tulajdonképpeni belügyminiszter alárendeltségébe tartozik, létszáma 9748 fő. A tartomány saját rendőrségi és büntetőeljárás törvénnyel rendelkezik. Az állomány szakterületi megoszlása a következő:
- közterületi 6174 fő (1402 fő hölgy);
  - bűnügyi 1521 fő (394 hölgy);
  - vízirendőr 498 fő (16 hölgy);
  - igazgatási területen dolgozó 1555 fő (709 hölgy).
- Érdekesség, hogy külföldieket is foglalkoztatnak a rendőrségnél: 28 főt hivatásosként, 35 főt polgári státuszban.
- A tisztiiskolára 34 éves korig lehet jelentkezni, tiszthelyettesnek pedig 16–34 év között. Komoly felvételi eljárást folytatnak le, mely három különböző napon történik. Természetesen feltétel még az érettségi, melynek összesített eredményénél a „megfelelő” értékelés az előírt szint, és vizsgálják a német, angol, matematika, történelem, politika, sport tantárgyak osztályzatait.

Felvételi feltételek:

- megfelelés a felvételi eljárásán;
- 34 év alatti életkor, olyan számvetéssel, hogy ezt nem haladhatja meg az alaptanulmányok befejezésekor, hivatásos állományba kerüléskor, azaz a főiskola elkezdését követő nyolcadik hónap végén;
- az előírt látási teljesítmény segédeszköz nélkül 30%, húsz éves kor alatt 50%;
- jó általános egészségi állapot, a felvételi eljárás során megfelelés a rendőrségi alkalmassági vizsgának;
- a testtömeg indexe (body mass index) legyen 18 és 27,5 között;
- előírt testmagasság 165 centiméter elérése, esetenként kivételt lehet tenni 160 centiméterig. A bűnügyi rendőrségnél érdekes módon nincs testmagassági minimumkorlátozás megadva, a másik két területtel ellentétben.
- a jelentkező tetoválása nem látszódnak ki a rövid ujjú szolgálati ing alól;
- a Szövetségi Köztársaság alkotmányának megfelelő értékrend;
- igazolás úszástudásról;
- az alaptanulmányok idejére – első nyolc hónap – egészségügyi biztosítással kell rendelkezni a pályázónak;
- hatósági igazolás a büntetlen előéletéről.

A *felvételi eljárás* írásbeli, szóbeli és sport tesztek, feladatokat tartalmaz, kapcsolódik hozzá rendőrségi egészségügyi vizsgálat.

Első nap:

Délelőtti feladatok mind a tiszti, mind a tiszthelyettesi pályára jelentkezők részére:

- Tollbamondásos dolgozatírás. Az oktatók elmondása szerint egyre több probléma van a jelentkezők helyesírásával, a német nyelvtan ismeretével. Ez a későbbi rendőri szolgálat során visszatükröződik a jelentések, munkatervek, beszámolók elkészítésekor.
- A bemutatott képről fogalmazás készítése. Értékelik a nyelvtant, helyesírást, kifejező- és megfigyelő készséget. Fel kell ismerni a képen ábrázolt szituációt, bemutatni azt és lehetséges megoldási változatokat kidolgozni.
- Általános teljesítmény teszt teljesítése, rövid idő alatt különböző feladatok végrehajtása (Multiple Choice System). A felvételiző általános gondolkodásmódjába nyújt betekintést.
- Sportteszt teljesítése. Vizsgálják a gyorsaságot, a mozgás koordináltságát, ügyességet, erőt. A „www.hamburg.de/einstellungstest-up” weboldalon filmen is bemutatják a pályázóknak a végrehajtandó gyakorlatokat. Az öt különböző modul (feladat) férfiak és nők esetében kicsit eltér, illetve a terhelési szint az életkort is figyelembe veszi.

Első nap délutáni feladatok csak a tiszti pályára jelentkezők részére:

- Interkulturális tudásteszt keretében vizsgálják a más népek, országok, vallások ismeretét.
- Újabb speciális teljesítményteszt, (Multiple Choice Test).
- Két teszt alapján az emlékezőképesség vizsgálata.
- A politikai, társadalmi ismeretek szintjének megítélése két rövid megbeszélés alapján.

A rendőrtiszti főiskola

A hamburgi Szenátus (a parlament) 2006. decemberben fogadott el törvényt a rendőrtiszti főiskola felállításáról, újraalakításáról. 2007. téli szemeszterében kezdett az induló batchelor évfolyam „Rendőrfőiskolai szak” megnevezéssel. Korábban a Szövetségi Közigazgatási Főiskola rendőr szakirányán folyt képzés a tartomány számára, ami 2006. decemberében megszűnt, s a hallgatók tanulmányaikat már az új iskolában fejezték be. A főiskola az akkreditációt

Második vizsganap egy későbbi időpontban csak azok részére, akik az első napon megfeleltek:

- Beszélgetés egy vizsgabizottsággal. A bizottság szeretne benyomást szerezni a jelentkező szóbeli kifejezőképességéről, ítéliképességéről, vita-érvelő felkészültségéről. Megbizonyosodnak az általános ismeretek szintjéről, az illető politikai és társadalmi ismereti elméleti felkészültségéről, a külföldi és belső események terén tanúsított tájékozottságról.
  - Csoportos beszélgetés a vizsgabizottság irányításával. A bizottság benyomást kíván szerezni arról, ki hogyan képes egy adott kérdésben álláspontját képviselni, érvelni, az adott csoporton belül bemutatni.
- Harmadik nap egy későbbi időpontban: kizárólag az orvosi alkalmassági vizsgálatok napja az eddig megfeleltek részére.

A felvételi eljárás meghirdetése és lebonyolítása a rendőrség személyzeti irodájának a feladata. A képzés időtartama két szemeszter, októberben, illetve áprilisban kezdődik. A hallgatók az alaptanulmányok idejére – az első nyolc hónap – nem kapnak illetményt. Ezt követően a visszahívható státuszon lévő hivatásosok (hallgatók) havonta, egyedülállóknak nettó 988, házasság esetén 1083 eurót kapnak, melyhez az első évet követően havi 63 euró pótlék csatlakozik. A gyermekesek gyerekenként decemberben 300 euró támogatásban részesülnek. Betegség esetén a fizetést teljes összegben kifizetik. A tanulmányok ideje alatt az egészségügyi költségeket az állam viseli, a végzésel ez megszűnik. A hivatásos állományba kerüléssel az érintett köteles egészségügyi biztosítást kötni, már hallgatóként is. A végzeteket „Kommissar”, „felügyelő” rendfokozatba nevezik ki A9-es besorolási kategóriába. Ez az első tiszti rendfokozat, az egyedülálló illetménye havi nettó 1999 euró, a házasság esetén 2075 euró lesz. Hamburgban a hivatásos rendőrök nem fizetnek nyugdíj- és munkanélküli biztosítást.

első alkalommal 2012. szeptemberéig kapta meg két szakra, a rendőri szakon belül három szakirányra, a rendőrség három itteni szolgálati ágának megfelelően (bűnügy, közbiztonság, vízirendőrség).

A főiskola működésének jogi alapját a tartományi szenátus főiskolát alapító törvénye és Hamburg városállam saját felsőoktatási törvénye jelenti.

Az intézményt elnök és egy alelnök vezeti. Az utóbbi felel az oktatás keretfeltételeiért, a szakokon folyó

képzésért. Az akkreditált szakoknak külön szakreferensük van. Az elnök mellett működik: rendezvényiroda, mely a szervezési kérdéseket oldja meg; sajtóreferens; és a szakmai gyakorlatot szervező, valamint a külső kapcsolatokért felelős személy. A kiszolgáló szervezeteket egy főtanácsos fogja össze. Ide tartoznak: hallgatói titkárság, pénzügy és gazdálkodás, személyügy, vizsgahivatal, tanulmányi tervező, ügyelet, informatikai szervezet.

A főiskola elnöke (rektora) mellett, de nem alárendeltségében ötfős Főiskola Tanács működik. Feladata az intézmény stratégiai vezetése. Tagjai: Hamburg város rendőrségének alelnöke mint a tanács elnöke és egy-egy fő a főiskoláról, a belügyminisztériumból, a Kereskedelmi Kamarától, a Tudományos és Kutatási Minisztériumból.

Az intézményi öngazgatás testülete a professzori többségű nyolcfős Főiskolai Szenátus. Meghatározott kérdésekben döntési vagy állásfoglalási jogkörökkel rendelkezik. Elnöke a mindenkori rektor; tagjai: négy fő professzor, valamint egy-egy fő a tudományos munkatársak és sajátos feladatú oktatók, az egyéb munkatársak és a hallgatók képviselőiben. Nyolc főállású professzor vezeti a tanári testületet, hozzájuk szemeszterenként külsősként 15 oktató kapcsolódik. Három főállású oktató „sajátos feladatú oktató” megnevezéssel, hivatásos rendőrök, akik a speciális rendőri ismereteket közvetítik. Három fő tudományos munkatárs – közülük kettő hivatásos rendőr – szervezi a hallgatói tanulmányutakat, a tudományos jellegű rendezvényeket, konferenciákat. Szakterületükön – politológia, rendőri alkalmazás elmélete, rendőri tudományok, kriminalisztika – részt vesznek az oktatásban.

A főiskola „Kultúra és biztonság” megnevezéssel kutatóhelyet működtet a falain belül. Súlyponti területük a magánbiztonság és az ilyen profilú cégek tevékenysége, helyzete.

Természetesen az intézményben könyvtár is található, mely közös a rendőrséggel és a tiszthelyettes iskolával. Hamburg sajátossága, hogy egy utcában helyezkedik el a tisztiiskola, a tiszthelyettes iskola, egy sporttelep, a készenléti rendőrség egyik egysége és a városi kapitányság. Az egyik objektumból egyszerűen át lehet sétálni a másikba. Ez rendkívül megkönnyíti a kihelyezett foglalkozások tartását és külső szakmai előadók alkalmazását. A nagyközönség számára is megnyitott könyvtárból illetékmentesen csak rendőrök kölcsönözhetnek. 35000 kiadvánnyal rendelkeznek, 80 különböző újságot és folyóiratot

rendelnek meg. Gyűjtőkörük meghatározó területe a rendőrségi és a biztonsági management témakör. Az olvasóteremben 28 számítógépes munkahellyel rendelkeznek.

A tanintézet tagja az Erasmus programnak, saját nyilvántartási számmal rendelkezik.

2007. téli szemeszteri kezdéssel a rendőri felkészítés mellett magánbiztonsági képzést is indítottak „Biztonsági manager” megnevezéssel, költségtérítéssel, azzal a céllal, hogy fiatalokat közép- és felsővezetői szintre a magánbiztonság területére felkészítsenek. A szak előkészítésénél és a speciális tananyag feldolgozásánál jelentős támogatást kaptak, illetve kapnak, magáncégektől, tekintettel a biztonság iránti igény jelentős növekedésére. Szorosan együttműködnek a Biztonsági Iparági Kutatóhellyel, a Hamburgi Kereskedelmi Kamarával, az Észak Német Biztonsági és Gazdasági Szövetséggel, a Német Őr és Biztonsági Vállalkozók Szövetségi Szervezetével. Az iskola alapító tagja volt a CONRIS (Cooperation Network for Risk, Safety and Security Studies) szövetségnek, a szervezet itt tartotta első, indító konferenciáját. A 2009-ben tíz főiskola és egyetem által alapított nemzetközi összefogás olyan tanintézeteket egyesít, melyek a biztonság, informatikai biztonság, válságmenedzselés területén kínálnak felsőfokú felkészítést. A biztonsági szakon az első végzősök 2010-ben kapták meg diplomájukat.

A hallgatói létszám általában 250 fő körül mozog, a nők aránya 30%, néha magasabb. 2011. áprilisban 227 hallgató iratkozott be, 163 fő rendőri és 64 fő biztonsági szakra.

A 2011. téli szemeszter kezdetekor 252 hallgatójuk volt, közülük 34 fő a biztonsági szakon.

A 2010. októberi évfolyam 77 fős, a nők aránya 43%, 52 fő a rendőr, 25 fő a biztonsági hallgató. „Migrációs hátterű” megnevezéssel számon tartanak egy külön hallgatói csoportot. Ide azokat sorolják, akik bevándorló családból származnak. Összességében 2011 végén lengyel, török, ukrán, svájci, afgán, belorusz, argentin, maláj, francia, portugál származásúak adták az állomány közel tíz százalékát.

Hivatásos tiszthelyettesek részére külön osztályokban folytatnak tisztképzést. Az addigi tanulmányokat és a gyakorlatban eltöltött időt egy tanulmányi évnnek, kettő szemeszternek ismerik el. Így részükre négy féléves nappali felkészítés folyik. 2009. áprilisban 30 fő bűnügyes kezdett ilyen módon. Érdekes, hogy a 2008. áprilisi közbiztonsági tiszthelyettes osztály 28 főjének 50%-a volt nő.

képzésért. Az akkreditált szakoknak külön szakreferensük van. Az elnök mellett működik: rendezvényiroda, mely a szervezési kérdéseket oldja meg; sajtóreferens; és a szakmai gyakorlatot szervező, valamint a külső kapcsolatokért felelős személy. A kiszolgáló szervezeteket egy főtanácsos fogja össze. Ide tartoznak: hallgatói titkárság, pénzügy és gazdálkodás, személyügy, vizsgahivatal, tanulmányi tervező, ügyelet, informatikai szervezet.

A főiskola elnöke (rektora) mellett, de nem alárendeltségében ötfős Főiskola Tanács működik. Feladata az intézmény stratégiai vezetése. Tagjai: Hamburg város rendőrségének alelnöke mint a tanács elnöke és egy-egy fő a főiskoláról, a belügyminisztériumból, a Kereskedelmi Kamarától, a Tudományos és Kutatási Minisztériumból.

Az intézményi önigazgatás testülete a professzori többségű nyolcfős Főiskolai Szenátus. Meghatározott kérdésekben döntési vagy állásfoglalási jogkörökkel rendelkezik. Elnöke a mindenkori rektor; tagjai: négy fő professzor, valamint egy-egy fő a tudományos munkatársak és sajátos feladatú oktatók, az egyéb munkatársak és a hallgatók képviselőiben. Nyolc főállású professzor vezeti a tanári testületet, hozzájuk szemeszterenként külsősként 15 oktató kapcsolódik. Három főállású oktató „sajátos feladatú oktató” megnevezéssel, hivatásos rendőrök, akik a speciális rendőri ismereteket közvetítik. Három fő tudományos munkatárs – közülük kettő hivatásos rendőr – szervezi a hallgatói tanulmányutakat, a tudományos jellegű rendezvényeket, konferenciákat. Szakterületükön – politológia, rendőri alkalmazás elmélete, rendőri tudományok, kriminálisztika – részt vesznek az oktatásban.

A főiskola „Kultúra és biztonság” megnevezéssel kutatóhelyet működtet a falain belül. Súlyponti területük a magánbiztonság és az ilyen profilú cégek tevékenysége, helyzete.

Természetesen az intézményben könyvtár is található, mely közös a rendőrséggel és a tiszthelyettes iskolával. Hamburg sajátossága, hogy egy utcában helyezkedik el a tisztiiskola, a tiszthelyettes iskola, egy sporttelep, a készenléti rendőrség egyik egysége és a városi kapitányság. Az egyik objektumból egyszerűen át lehet sétálni a másikba. Ez rendkívül megkönnyíti a kihelyezett foglalkozások tartását és külső szakmai előadók alkalmazását. A nagyközönség számára is megnyitott könyvtárból illetékmentesen csak rendőrök kölcsönözhetnek. 35000 kiadvánnyal rendelkeznek, 80 különböző újságot és folyóiratot

rendelnek meg. Gyűjtőkörük meghatározó területe a rendőrségi és a biztonsági management témakör. Az olvasóteremben 28 számítógépes munkahellyel rendelkeznek.

A tanintézet tagja az Erasmus programnak, saját nyilvántartási számmal rendelkezik.

2007. téli szemeszteri kezdéssel a rendőri felkészítés mellett magánbiztonsági képzést is indítottak „Biztonsági manager” megnevezéssel, költségtérítéssel, azzal a céllal, hogy fiatalokat közép- és felsővezetői szintre a magánbiztonság területére felkészítsenek. A szak előkészítésénél és a speciális tananyag feldolgozásánál jelentős támogatást kaptak, illetve kapnak, magáncégektől, tekintettel a biztonság iránti igény jelentős növekedésére. Szorosan együttműködnek a Biztonsági Iparági Kutatóhellyel, a Hamburgi Kereskedelmi Kamarával, az Észak Német Biztonsági és Gazdasági Szövetséggel, a Német Őr és Biztonsági Vállalkozók Szövetségi Szervezetével. Az iskola alapító tagja volt a CONRIS (Cooperation Network for Risk, Safety and Security Studies) szövetségnek, a szervezet itt tartotta első, indító konferenciáját. A 2009-ben tíz főiskola és egyetem által alapított nemzetközi összefogás olyan tanintézeteket egyesít, melyek a biztonság, informatikai biztonság, válságmenedzselés területén kínálnak felsőfokú felkészítést. A biztonsági szakon az első végzősök 2010-ben kapták meg diplomájukat.

A hallgatói létszám általában 250 fő körül mozog, a nők aránya 30%, néha magasabb. 2011. áprilisban 227 hallgató iratkozott be, 163 fő rendőri és 64 fő biztonsági szakra.

A 2011. téli szemeszter kezdetekor 252 hallgatójuk volt, közülük 34 fő a biztonsági szakon.

A 2010. októberi évfolyam 77 fős, a nők aránya 43%, 52 fő a rendőr, 25 fő a biztonsági hallgató. „Migrációs háttérű” megnevezéssel számon tartanak egy külön hallgatói csoportot. Ide azokat sorolják, akik bevándorló családból származnak. Összességében 2011 végén lengyel, török, ukrán, svájci, afgán, belorusz, argentin, maláj, francia, portugál származásúak adták az állomány közel tíz százalékát.

Hivatásos tiszthelyettesek részére külön osztályokban folytatnak tisztképzést. Az addigi tanulmányokat és a gyakorlatban eltöltött időt egy tanulmányi évnék, kettő szemeszternek ismerik el. Így részükre négy féléves nappali felkészítés folyik. 2009. áprilisban 30 fő bűnügyes kezdett ilyen módon. Érdekes, hogy a 2008. áprilisi közbiztonsági tiszthelyettes osztály 28 főjének 50%-a volt nő.

A pályázóknak már a jelentkezéskor meg kell jelölni, melyik rendőri szakirányon kívánnak tanulmányokat folytatni. Ehhez az iskola évente szakirányok szerint megkapja a keretszámokat.

Évfolyamonként általában három, esetleg négy tanulócsoportot indítanak. 2011 végén tíz osztályuk volt, egyenként 20–28 fővel.

A felkészítés közös tananyag elsajátításával kezdődik. A második szemeszter befejezését követően válnak el egymástól a szakirányok.

Tekintettel a magánbiztonsági képzésre is, a felkészítés súlyponti területei az alábbiak:

- informatika és számítógépes bűnözés;
- terrorvédelem, terrorelhárítás;
- rendőri kultúra;
- gazdasági bűnözés, ipari kémkedés;
- válságmenedzselés,
- környezetvédelmi jog, veszélyes szállítmányok;
- kikötői- és légi biztonság;
- kriminalisztika, kriminológia.

A felkészülés nyolchónapos közös alaptanulmánnyal kezdődik. Ennek eredményes elvégzése után a rendőr szakon tanulókat hivatásos állományba veszik „visszahívható” státuszban, azaz még nincsenek véglegesítve.

A tanulmányi időszak felépítése, tantárgyak

A normál alap (batchelor) felkészítés hat szemeszteres. Az egyes félévek 30-30 kreditet adnak. Az elméleti képzés huszonnégy, a szakmai gyakorlat tizenkettő hónapot ölel fel. A képzés szerkezete az alábbi:

- Alaptanulmányok: nyolc hónap, az elméleti képzés hat modulba összefogva, 41 kredit, 920 tanóra (45 perces).
- Főtanulmányok első időszak: négy hónap, elméleti képzés öt modulban, 19 kredit, 475 tanóra. Az egyik modul (M10) 183 tanóra, lökiképzést és fizikai felkészítést, önvédelmi oktatást, fegyverismeretet, intézkedéstaktikát is tartalmaz, tehát az elméleti felkészítés gyakorlati elemekkel van kiegészítve. Ez az M10 modul végighúzódik az összes tanulmányi szemeszteren.
- Szakmai gyakorlat: 22 hét, 900 tanórának számolják el, heti 41 tanóra, 30 kreditet biztosít. A teljes harmadik szemeszter ebből áll.
- Főtanulmányok második időszak: negyedik szemeszter, hat hónap, elméleti képzés hat modulban, 30 kredit, 760 tanóra.

- Szakmai gyakorlat: 22 hét, 900 tanóra, 30 kredit, ez az ötödik szemeszter.

- Főtanulmányok harmadik időszak: hatodik szemeszter, hat hónap, elméleti képzés öt modulban, melyekből egy a szakdolgozat (6 kredit) megvédése, 30 kredit, 530 tanóra.

A 24 hónap (96 hét) elméleti képzés 2685 tanórát tartalmaz. A szakmai gyakorlat $2 \times 22 = 44$ hete összesen 1800 tanórát tesz ki. Így az elméleti és gyakorlati felkészítés együttesen 4485 tanórát foglal magába. Ez csak azért lehetséges, mert nincs vizsgaidőszak, és a heti konkrét óramegterhelés 28 tanóra. A szakmai gyakorlatot heti 41 tanórával számolják.

Az elsajátítandó elméleti anyagot húsz modulba csoportosítják. Ezek közül öt teljesen különböző a bűnügyi és a közbiztonsági szakirányoknál, 39 kreditpontot tehát a sajátosságok adnak az elméleti felkészítés területéről, plusz a gyakorlat 60 kreditpontja. A közös kreditek száma 81. A 24 hónap elméleti tanulmányok 2685 tanórából 910 óra (33–34 %) a szakirányú speciális tudnivaló.

Az egyes modulok több tantárgyat is tartalmaznak. Ezért előfordul, hogy egy 180–200 órás blokk esetében három–öt különböző szintű vizsga is kapcsolódik az egyes tantárgyakhoz. Jellemzőek az írásbeli dolgozatok, kiselőadások, házi dolgozatok, beszámolók, gyakorlati feladatok. Minden modult azonnali vizsga zár. Az utolsó modul számonkérése beépül a záróvizsgába, amely bizottság előtt zajlik, és átfogja a teljes hároméves képzést.

A modulok összetettségét a MK3 jelzésű egységen szeretném érzékeltetni. Megnevezése „Sajátos bűnügyi területek, a vagyoni elleni bűncselekmények”, 228 kontaktóra. A modul három részre oszlik: a vagyoni és tulajdon elleni bűncselekmények, 158 tanóra; számítógépes bűnözés 30 tanóra; egy gyakorlat, 40 tanóra. Tantárgyai: kriminológia 20, kriminalisztika 50, jogtudományok 80, rendőri alkalmazáselmélet 8, informatika (számítógépes bűnözés) 30 tanóra, gyakorlati feladat 40. Öt mérési pont – két írásbeli számonkérés, egy gyakorlat, egy beszámoló, egy kiselőadás épül be az anyagba.

Egyes modulok teljesen eltérő tantárgyakat is tartalmaznak, és három szemeszteren végighúzódnak. Ilyen az M11, 200 tanóra, amely különböző projekt-munkákat, szakmai látogatásokat, szolgálati etikát, angol nyelvet foglal magába, s 80 órában oktatják. A hallgatók a középiskolából már alkalmazható nyelvi ismeretekkel érkeznek, itt szakmai anyag feldolgozására kerül sor.

A szakmai gyakorlatra bőségesen biztosított idő lehetővé teszi a szakmai szervek lépcsőzetes, átfogó megismerését. Közöttük a rendőrséget, a belügyminisztérium irányító apparátusát, a speciális egységeket, a Tartományi Bűnügyi Hivatalt, az együttműködő más rendészeti, igazságszolgáltatási, közigazgatási, nem kormányzati, humanitárius szervezeteket. Ha az egyes modulokból kigyűjtjük és összegezzük a tantárgyakat, szintén érdekes következtetésekre juthatunk. A fontosabb tantárgyak és óraszámuk, százaléka az elméleti órák arányában:

- jogtudományi tárgyak: 592 tanóra, 22%;
- kriminalisztika: 493 tanóra, 18,3%;
- vezetélmélet, rendőri erők alkalmazása és gyakorlatok a modulokon belül (ez három rokon tantárgy): 384 tanóra, 14,3%;
- kriminológia: 202 tanóra, 7,5%;
- gyakorlati ismeretek, sport, önvédelem: 345 tanóra, 12,8 %;

- szociológia: 163 tanóra, 6%;
- politológia: 69 tanóra;
- pszichológia: 147 tanóra, 5,4%;
- informatika: 90 tanóra;
- szolgálati etika: 40 tanóra;
- szakdolgozat-készítés: 80 tanóra.

A német rendőrségnél három úgynevezett életpálya vizsga (Laufbahnprüfung) található, melyek a meghatározott szintű szolgálatba lépést és előremenelt, kategóriaugrást szolgálják. Az első a tiszteltes-képzést lezáró, a második a tisztképzést befejező batchelor diploma, a harmadik a sikeres kétéves főtisztképzést elismerő master, egyetemi diploma.

A Német Rendőrség Főiskoláján (Münster) zajló kétéves master felkészítés első éve decentralizáltan az ország több tanintézetében zajlik. Így a hamburgi iskolán is rendszeresen öt-hat fő folytatja az első évfolyamos tanulmányait.

Tapasztalatok, tanulságok

A hamburgi rendőrtisztai főiskola sajátos körülmények között működik kis méreténél és a város csekély mértékű ilyen jellegű képzési igényeinél fogva. Ezért rendszeresen felmerült az intézmény más tartomány rendőriskolájával történő összevonásának gondolata.

Az első rendőr tanintézet Németországban, mely magánbiztonsági képzést indított szoros egységben a rendőri batchelor tanulmányokkal. Az általam ismert egyetlen hely, ahol vízi rendőri/rendészeti szakirány működik.

Sajátos megoldásként a hallgatók két teljes szemesztert szakmai gyakorlaton töltenek, összesen 44 hetet. Ez jelentősen segíti az alkalmazható gyakorlati ismeretek megszerzését, sok szervnél, hivatalnál tudnak megjelenni az érintettek. Mivel lényegében minden egy városon belül zajlik, a szervezés is könnyebb, mindenki mindenkit ismer a szakmán belül. A képzés modulrendszerben történik. A tantárgyak „darabolva”, a modul témájának megfelelő csoportosításban jelennek meg, és eredményesen támogatják

egymást az ismeretek feldolgozásában. Ebből kifolyólag a vizsgák egy modulon belül gyakran a tantárgyakhoz kapcsolódnak és duplikálódnak, magas a számonkérések száma. A számonkérések a szemeszterek közben vannak, nincs külön félév végi vizsgaidőszak. A tanulmányi rend legfeljebb kettő-négy órát biztosít egy-egy ilyen alkalomra.

Három szakmai modulban az elméleti tudnivalók feldolgozását követően 40–40–60 tanórás gyakorlatok találhatóak.

Súlyponti területek a jogtudományok, a kriminalisztika, kriminológia és a vezetélmélet-rendőri erők alkalmazása tantárgyak.

A szakirányok a magyar megoldástól eltérően hosszabb ideig tanulnak együtt, lényegében az első két szemeszterük teljesen megegyezik, majd ezt követően is vannak azonos modulok.

A hallgatók anyagi elismertsége kiemelkedő.

A felvételi kiválasztás feltűnően sokrétű, precíz, gondos.

Felhasznált irodalom:

- www.hamburg.de/einstellungstest-up/; Hamburg, felvételi teszt a rendőrséghez
- www.hdp.hamburg.de; a hamburgi rendőrtiszti főiskola honlapja
- www.hamburg.de/ausbildung-und-studium/nofl/202982/schutzpolizei; közrendvédelmi rendőrség tiszthelyettes és tisztképzés
- www.hamburg.de/wasserschutzpolizei-np/, Hamburg, vízirendőrség honlapja
- www.hamburg.de/fachdienste-np/; Hamburg, rendőrségi szakszolgálatok
- www.conris.eu; a CONRIS szervezet honlapja
- Rendelet a rendőrfőiskolai tanulmányok szabályozásáról. Verordnung zur Änderung und zum Neuerlass laufbahnrechtlicher Vorschriften für den Polizeivollzugsdienst in Hamburg. Hamburgisches Gesetz- und Verordnungsblatt, Nr. 36, 314.
- Törvény a Hamburgi Rendőrség Főiskolája létesítéséről. Gesetz zur Errichtung der Hochschule der Polizei Hamburg, Hamburgisches Gesetz- und Verordnungsblatt, Nr. 53, 614.